

Yritysmaailma

Tavoittaa alueesi yrityspäättäjät

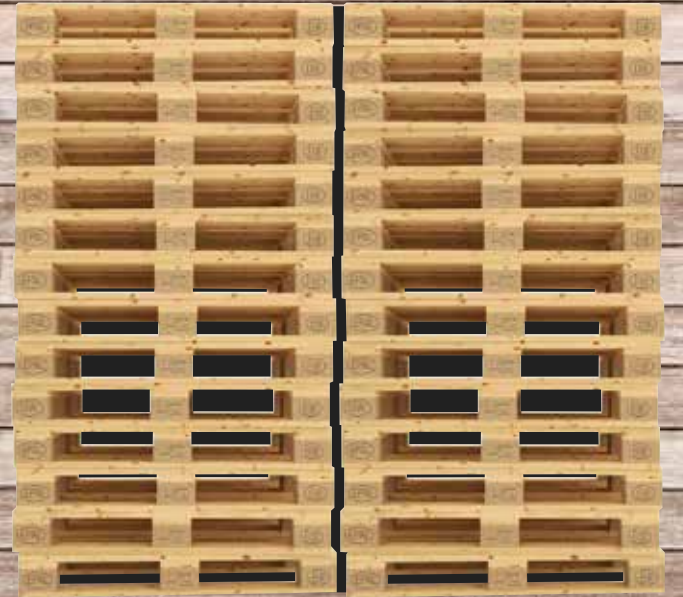
Turku

Elokuu 2024

www.yritma.fi

KUORMALAVAPALAUTUS.FI

**PALAUTETAAN YHDESSÄ
KUORMALAVAT
UUDELLEEN KÄYTTÖÖN.
0290909900**

Meriteollisuuden keskittymässä tarjolla ainutlaatuinen tilaisuus ohutlevytekniikan palvelutarjoajalle

Turun telakan alihankintaverkostolle teettämämme kyselyn perusteella Blue Industry Parkin alueelle kaivataan erityisesti ohutlevytekniikanalan toimijaa.

Blue Industry Park on Turun telakan välittömään läheisyyteen kohoava meri- ja valmistavan teollisuuden keskittymä.

BIP

BLUE INDUSTRY
PARK

Ota yhteyttä

Tero Lahti

p. +358 50 482 1734

blueindustrypark.com

**BUSI
NESS
RAUMA**

Rauma

Rauma houkuttelee vihreän siirtymän investointeja – tule osaksi toimivaa ekosysteemiä

Nyt on aika panostaa tulevaisuuteen! Vahva vientiteollisuus, keskeinen sijainti, erityisosaamisalueet ja toimijoiden välinen yhteistyö ovat vahvuksiamme. Rauman vetovoimaa vahvistavat esimerkiksi Lakariin asemakaavoitettava 300 hehtaarin alue datakeskustoiminnalle sekä uudet kestävän teollisuuden investoinnit mahdollistava sataman laajennusalue.

Katso lisää: www.businessrauma.fi

Rauman Satama on Suomen 4. suurin ulkomaanliikenteen yleissatama ja 3. suurin konttisatama. Sataman laajennusosa mahdollistaa uudet teollisuusinvestoinnit. Laajennuksen länsiosaan saa sijoittaa merkittäviä vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Nesteytetyn maakaasun (Lng) käsittelylle ja varastoinnille on varattu oma alueensa.

Turun seudun talousnäkymät varovaisen optimistiset

Turun seudun yritysten näkymät ovat kohtuulliset huolimatta viime vuoden rajusta inflaatiosta ja korkojen noususta. Korot ovat jo korkohuipusta laskeneet ja taloustilanne näyttää hieman aiempaa valoisammalta.

OP Turun Seudun liiketoimintajohtaja **Jussi Korpela** seuraa merkittävän alueellisen rahoittajan näköalapaikalta talouden kehitystä hyvin tarkasti ja näkee siinä jo myönteisiä merkkejä.

– Talouden näkymät ovat epävarmat. Inflaatio ja korkojen nousu ovat heikentäneet talouden aktiviteettia. Toimialoista eniten ovat kärsineet rakentaminen ja kuljetusala. Luottokysynnän pohja saavutettiin näillä näkymin loppusyksyllä 2023. Tällä hetkellä näyttää, että ainakin lasku on tasaantunut ja suunta on parempaan. Tähän vaikuttaa korkojen nousun pysähtyminen ja kääntyminen varovaiseen laskuun, Korpela toteaa.

Yrityksetkin ennakoivat tammikuussa 2024 julkaistun Varsinais-Suomen Maakuntaennusteen mukaan jo varovaisesti orastavaa nousua. Kovasta kasvusta ei kuitenkaan voida vielä puhua. Ennusteen tiedot on kerätty vuoden 2023 lopulla.

Positiivinen kierre

– Turun seudulla on ollut viime vuosina positiivinen kierre. Turussa Kauppatorin uudistus onnistui hyvin ja jokiranta on kaupungin valttikortti. Väestö alueella kehittyi suotuisasti. Kaksi yliopistoa ja korkeakoulut pitävät kaupungin vireänä ja luovat elinkeinoelämälle edellytyksiä kasvaa. Varsinais-Suomen yrityskehittäminen onkin hyvin monipuolinen. Toivotaan, että suuret hankkeet, kuten suunniteltu rata- ja uusi konserttitalo, elävöittävät entisestään kaupunkia, Korpela sanoo.

OP Turun Seudun luottosalkku on haastavista ajoista huolimatta hyvässä kunnossa. Esimerkiksi järjestämättömien luottojen määrä on edelleen maltillisella tasolla. Luottotappioita on vähän suhteessa taseeseen.

Erinomainen tulos

– Meillä on kohtuullinen tilanne. Luottosalkkumme on säilynyt haastavista ajoista huolimatta terveenä ja yrityslainakanta nousi vuonna 2023 noin 1,7%. Se on mielestäni hyvä suoritus. Pankin tulos oli erinomainen, mitä siivitti korkojen nousu, Korpela sanoo.

– Mediassa on aika ajoin nostettu esiin asuntoyhtiöiden haasteista saada rahoitusta. Turussa ei tämän osalta ole suuria haasteita, mikäli taloyhtiö on hoidettu hyvin ja peruskorjaukset on tehty

ajallaan, Korpela jatkaa.

OP Turun Seutu on merkittävä asuntoyhtiöiden rahoittaja. Asuntoyhtiöiden lainoja taseessa on noin 800M€. Kasvua viime vuonna asuntoyhtiölainoissa oli yli 5%.

Rahoitusta saatavilla

Rahoitusta on siis saatavilla, ja Jussi Korpela arvioi korkotason tasaantuvan, mikä mahdollisesti lisää investointeja ja rahoituksen kysyntää. Hän pitää korkojen suojaamista kuitenkin edelleen ajankohtaisena. Korkojen kehittymistä kun on hyvin vaikea ennustaa. Kor-

kojen suojaaminen tuo varmuutta kassavirtojen ennakointiin.

Pankkialan sääntelyn jatkuva lisääntyminen edellyttää entistä tarkempien tietojen kyselemistä asiakkailta. Toisaalta pankit saavat valtavasti dataa, jota muokataan yhä paremman näkymän saamiseksi rahoitusmarkkinoiden kehitykseen.

Vahva kumppani

Jussi Korpela korostaa, että OP Ryhmä on vahva finanssitoimija Suomessa ja OP Turun Seutu on toimialueensa markkinajohtaja, joka poikkeuksellisissa ta-

loussuhdanteissakin on pystynyt kasvamaan.

– Lisäksi Pohjola Vakuutus tarjoaa asiakkaillemme monipuoliset vahinkovakuutuspalvelut, joten voimme yhdessä auttaa yrityksiä menestymään, Jussi Korpela kiteyttää.

Teksti- ja kuvälähde Turun kaupunkamari

MYYTÄVÄNÄ
uutta tuotanto/varastotilaa
Avantin alueella,
Luumäentie 6, Lieto.

alkaan
200m²

www.mptoimitilat.fi
0400 743 677
mika@mptoimitilat.fi

Vuokrattavana salitiloja erisuuruisiin kokous- ja juhlatilaisuuksiin lähellä keskustaa.

Ota yhteyttä
puh. 050 3111 828

Hyvät parkkipaikat!
Suora bussiyhteys torilta.

Vanha Hämeentie 29 Turku
www.t-talo.com

Laajennatko tai aloitatko yritystoimintaa?

Meillä on tilaa kasvullesi.

Pöytyällä on hyviä ja edullisia yritystontteja pääväylien varrella, tilaa on myös isompiin tontitarpeisiin.

**Tervetuloa Pöytyälle!
Ota yhteyttä ja etsitään yrityksellesi sopiva tontti.**

**kunnanjohtaja Mika Joki
040 672 2900
mika.joki@poytya.fi**

poytya.fi/yritystontit

Pöytyä

TILAA OLLA VAPAA

NAANTALI x 30.-31.8.2024

SUNFEST

MUINAISTULIEN FESTIVAALI

TARJOLLA EDULLINEN JA TOIMIVA MALLI YRITYKSEN KESÄJUHLILLE!

Hyvä yrittäjä - oletko harkinnut kiittää ja palkita työntekijöitäsi, yhteistyökumppaneitasi, asiakkaitasi tai väkeä ihan vaan itsesi? Haluaisitko viettää yhteisen illan asiakkaidesi tai sidosryhmiäsi kanssa?

Siihen tarjoutuu nyt mukava ja helppo mahdollisuus!

Naantali Sunfestit juhlii Naantalın kirkkopuistossa Muinaistulien viikonloppuna perjantaista lauantaihin 30.-31.8.2024 - tervetuloa mukaan!

KAIVOHUONE VIP -lippu sisältää herkullisen illallisen ja huippuhienot palvelut!

- Sisäänkäynti VIP-portista Naantalın Kaivuhuoneen edustalta
- Herkullinen VIP-ruokailu Kaivuhuoneella klo 17-20
- Pöytä omalle seurueelle Kaivuhuoneella klo 22 asti
 - Pääsy VIP-alueelle
 - Omat VIP-alueen baaritiskit
- Viralliset jatkot Kaivuhuoneella klo 23 alkaen

KAIVOHUONE-VIP -LIPPU 179 €

LIPUNMYNTI: WWW.TICKETMASTER.FI/NAANTALISUNFEST
PÄÄSYLIPUN HINTAAN LISÄTÄÄN PALVELU- JA TOIMITUSKULUT.

WWW.NAANTALISUNFEST.FI

NAANTALI SUNFEST | NAANTALIN KIRKKOPIISTO | PE-LA 30.-31.8.2024 | WWW.NAANTALISUNFEST.FI | WWW.UNITEDFESTIVALS.FI

MIDNIGHT BLUE

Yrityskäynnillä käydään yrityksen tilannetta läpi, kartoitetaan rekrytointitarpeita ja etsitään ratkaisuja niihin. Kuvassa Laura Sjöroos ja Kirsi Laine.

Turun kaupungin työllisyyspalveluiden yritystiimi auttaa alueen työnantajia, kun on aika rekrytoida uusia osaajia. Tarjolla on mm. neuvontaa palkkauksen eri tukimuotoihin ja konkreettista ehdokashakua.

Työpisteen yritystiimi on kevään aikana jalkautunut Turun seudun yrityksiin ahkerasti. Käyntien tarkoituksena on tutustua yrityksiin lähemmin ja henkilökohtaisella otteella.

– Tavoitteemme on saada selville, mihin asioihin yritykset tällä hetkellä kaipaavat apua ja minkälaisia rekrytointitarpeita lähitulevaisuudessa mahdollisesti on, palvelupäällikkö **Anne Ylitalo** kertoo.

Yritystiimin päätarkoitus onkin työllistää ja varmistaa, että alueen yrityksillä on tarpeeksi työvoimaa kasvun tueksi, ja toisaalta työntekijöillä ammattitaitoaan vastaavia töitä.

– Neuvoa ja opastusta on kaivattu mm. palkkatuella työllistämiseen, työkokeiluun tai vaikka maahanmuuttajien työllistämiseen. Käynneillä on tullut esiin konkreettisia rekrytointitarpeita ja siihenkin on apua tarjolla, Ylitalo kertoo.

Henkilökohtaista palvelua arvostetaan

Uraohjaaja **Kirsi Laine** tapasi yrityskäynnillä Bowlerin ravintolapäällikkö **Laura Sjöroosin**. Bowler on Turun ytimessä sijaitseva viihdekeskus, jossa viihtyvät niin keilauksen harrastajat kuin virkistyspäiviä ja kokouksia

Työpisteen yritystiimiltä tukea ja apua rekrytointiin

viettävät yritysasiakkaat.

– Meillä on oikeastaan jatkuva tarve osa-aikaisista ravintolatyöntekijöistä ja nyt syksyä kohden myös vakituista henkilökuntaa kaivataan yrityksen eri toimipisteisiin, Sjöroos kertoo.

Bowler käyttää rekrytinnissa monia eri kanavia, koska ammattitaitoisia työntekijöitä on ollut haasteellista löytää.

– Käytämme TE-palveluita, henkilöstövuokrausalan yrityksiä, somekanavia ja omia verkostoja, Sjöroos luettelee.

Tapaamisen aikana Kirsi sai Lauralta tietoa, mitä rekrytointia on tulossa ja mitä haettavilta henkilöiltä odotetaan. Kun tiedot ovat mahdollisimman kattavat, on helpompi lähteä etsimään ehdokkaita.

– Tiimimme kartoittaa potentiaaliset työnhakijat, haastattelemme heidät ja sen jälkeen esittelemme yritykselle, Kirsi Laine selventää.

Yrittäjiltä on tullut erittäin positiivista palautetta vierailuista ja käynnit on koettu myös yritystiimissä antoisiksi.

– Henkilökohtaisella käynnillä tulee monesti juteltua vähän asian vierestäkin, mutta mikä tärkeintä pääsemme oikeasti tutustumaan yritysten arkeen ja auttamaan.

RekryTreffeillä työ ja tekijät kohtaavat

Kun uuden työntekijän palkkaaminen on ajankohtaista, mutta ehdokkaat puuttuvat, on RekryTreffit hyvä keino tavoittaa työn-

hakijoita vaivattomasti. RekryTreffeillä yksi yritys kerrallaan pääsee esittelemään laajalle työnhakijajoukolle avoimia työpaikkoja ja omaa toimintaansa.

– Me hoidamme kaikki käytännön järjestelyt, työnantajan pitää vain varata kalenterista yksi iltapäivä ja saapua paikan päälle, Anne Ylitalo kertoo ja jatkaa, että treffit järjestetään aina tiistaisin Linnateatterissa.

RekryTreffit on yritykselle maksuton, niin kuin kaikki Työpisteen palvelut. Treffien kautta on jo työllistynyt alueen yrityksiin satoja työntekijöitä, monelle eri toimialalle.

– Ainoa kriteeri on, että työnantajalla on vähintään kaksi työpaikkaa tarjolla ja ne voivat olla kokoaikaisia tai osa-aikaisia.

Ehdokkaita pääsee haastattelemaan heti paikan päällä ja paikalle kutsutut hakijat ovat motivoituneita ja valmiita aloittamaan työt lyhyelläkin varoitusaajalla.

Eniten RekryTreffeiltä haetaan tekijöitä erilaisiin tuotannollisiin töihin, kaupan alalle sekä hoitoalalle, mutta toimialoja on ollut mukana laidasta laitaan ja kaikki ovat tervetulleita. Myöskään yrityksen kokoa ei ole rajattu.

– Pienempiä tilaisuuksia voidaan järjestää myös Työpisteen tiloissa Yliopistonkadulla tai jopa yrityksen omissa tiloissa, Ylitalo lisää ja vinkkaa, että yritystiimiin kannattaa olla matalalla kynnyksellä yhteyksissä, jos jokin työntekijän rekrytointiin liittyvä asia askarruttaa.

Teksti: Anne Ylitalo

RekryTreffit – maksuton rekrytointipalvelu yrityksille, läpi vuoden

RekryTreffeillä työ ja tekijät kohtaavat!

- Työpisteen yritystiimi tarjoaa maksuttomia rekrytointipalveluja ja -tapahtumia työnantajille, muun muassa RekryTreffit.
- Annamme tietoa palkkatuesta, rekrytisästä sekä nuorten kesä- ja kausityöseteleistä.
- Teemme yhteistyötä koulutusten järjestäjien, oppisopimustoimiston ja yritysten kanssa.

Anne Ylitalo • 044 907 4230 • anne.ylitalo@turku.fi • yrityspalvelut@turku.fi
www.turku.fi/tyopiste/yrityspalvelut

Asiakaspalvelu: 02 262 5072 • ma–pe klo 9–16 • Yliopistonkatu 27a

työ
TURKU

Vain vajaa neljännes yrittäjistä tietää yritykselleen jatkajan

Kolme neljästä pk-yrittäjästä ei tiedä yritykselleen jatkajaa, jos yrittäjä luopuisi yrityksestään. Omistajanvaihdos on juuri nyt ajankohtainen yli 50 000 yrittäjälle. Samaan aikaan noin 40 000 yrittäjää etsii ostettavaa yritystä. – Toinen yrittäjä on usein potentiaalinen jatkaja ja yrityksen ostaja, Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen muistuttaa.

Runsa puolet (55 prosenttia) pk-yrittäjistä tietää yrityksensä arvon, selviää tuoreesta Yrittäjägallupista. 38 prosenttia vastaajista sanoo, ettei tiedä yrityksensä arvoa.

54 prosenttia pk-yrittäjistä kehittää yrityksensä arvoa tavoitteellisesti. Osuus on pudonnut vuodesta 2020 kymmenen prosenttiyksikköä. Mitä suurempi on henkilöstömäärä, sitä enemmän yrityksen arvoa kehitetään tavoitteellisesti. Tavoitteellista arvon kehittämistä on eniten teollisuudessa ja kaupassa.

– On huolestuttavaa, että vain runsas puolet tietää yrityksensä arvon ja kehittää sitä tavoitteellisesti. Realistinen käsitys arvosta on edellytys onnistuneelle omistajanvaihdokselle, Pentikäinen sanoo.

Lähes puolet yrittäjistä (46 prosenttia) ei tiedä, miten valmistua omistajanvaihdokseen. 41 prosenttia arvioi tietävänsä, miten omistajanvaihdokseen pitää valmistautua. Lähes saman verran (38 prosenttia) tuntee tarjolla olevia rahoitusratkaisuja.

– Omistajanvaihdostyölle on edelleen suuri tilaus. On myönteistä, että 69 prosenttia yrittäjistä tietää, mistä saa apua omistajanvaihdokseen. Osuus on myös hieman kasvanut viime vuosina. On hyvä tiedostaa, että asia on ajankohtainen enemmän tai myöhemmin jokaiselle yrittäjälle.

Harva tietää jatkajan

Vajaa neljännes yrittäjistä tietää jonkun, joka voisi jatkaa hänen yritystään, jos yrittäjä luopuu yrityksestään.

– Harva tietää yritykselleen jatkajan, jos haluaa tai joutuu luopumaan yrityksestään. Suomessa on paljon tekemistä, jotta jatkajia olisi enemmän ja yritysmarkkina kehittyisi myös pienten yritysten osalta, toimitusjohtaja Pentikäinen sanoo.

Työllistävistä yrittäjistä useampi tietää yritykselleen jatkajan. Esimerkiksi yli kymmenen henkeä työllistävistä heitä on 38 prosenttia. Teollisuudessa 44 prosenttia tietää jonkun, joka voisi jatkaa yrittäjän yritystä.

Omistajanvaihdos on juuri nyt ajankohtainen 16 prosentille yrittäjistä. Tämä tar-

Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen. Kuva: Markus Sommers

koittaa yli 50 000 yrittäjää. Osuus oli suunnilleen sama (14 prosenttia) tammikuussa 2020, jolloin sitä kysyttiin edellisen kerran.

– On syytä toivoa, että yhä useampi Suomessa asuva voisi nähdä itsensä omistajayrittäjänä. Tähän täytyy tasoa tietä niin neuvonnan, koulutuksen kuin erilaisten rahoitusratkaisuiden kautta. Suomi tarvitsee paljon lisää yrittäjiä.

– Omistajanvaihdos johtaa tutkitusti usein yrityksen kasvuloikkaan. Jo vanha omistaja yrittää kehittää yritystään saadakseen siitä enemmän. Uusi omistaja taas kehittää yritystä saadakseen investoinnilleen tuottoja ja takaisinmaksun. Siksi omistajanvaihdosten edistäminen on tärkeä osa kansallista kasvupolitiikkaa, jolle on huutava tarve.

13 prosenttia Yrittäjägallupin vastaajista on kiinnostunut ostamaan yrityksen. Yli kymmenen henkeä työllistävistä ja teollisuusyrityksistä joka neljäs on kiinnostunut ostamaan yrityksen.

– Toinen yrittäjä on usein potentiaalinen jatkaja ja yrityksen ostaja. Noin 40 000 yrittäjää on tälläkin hetkellä kiinnostunut ostamaan yrityksen. Tämä on tärkeä tieto niille yrittäjille, joille omistajanvaihdos on ajankohtainen juuri nyt. Myyjät ja ostajat pitää saada paremmin kohtaamaan.

Yrittäjägallupin vastasi 3.–12. kesäkuuta 1 080 mikro- ja pk-yritysten edustajaa. Vastaajista 45 prosenttia oli yksinyrittäjiä.

Tekstilähde Suomen Yrittäjät

Halli isolla tontilla

Jousitie, Piispanristi
1000-2000 m²
+ toimistotilaa

Toimistotilaa

Urusvuori
120-240 m²

Tyylikäs toimisto

Hirvensalo, Lauttaranta
130-650 m²
Jokinäköalat, isot laiturit

Hoivakoti

Laitila, 600 m²

Tiedustelut: topi@nkp.fi | 0400 100 112

Pidetään yhdessä planeetta kunnossa.

100% ekologinen leikkipaikka?

GreenLine-malliston avulla se on mahdollista!

Muovikomposiittista valmistetut pylväät – innovatiivinen materiaali, joka on valmistettu käytetyistä teksteileistä ja muovikalvoista.

Katot, sivupaneelit ja manuaaliset elementit leikataan **HDPE-levyistä**, jotka valmistetaan valtamerijätteistä – kalastusköysistä ja -verkoista.

Komposiittipylväät

Pylväät on valmistettu 100 % kierrätetystä kulutusjätteestä.

Tutustu myös muihin ekologisiin tuotteisiimme: leikkiturva.fi/ekologisuus

HDPE-paneelit

Vihreät HDPE-paneelit on valmistettu 100 % kierrätetystä valtamerijätteestä

Puiset pylväät

Väljineissä käytetty puu on hakattu kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti hoidetuista metsistä.

Soita, niin kerromme lisää:
p. 0400 211 221 | www.leikkiturva.fi

Yritysmaailma

JULKAISIJA:

Joensuun Kustannus Oy
YRITYSMAAILMA
Telitie 1A 80100 Joensuu
info@yritma.fi | www.yritma.fi

PÄÄTOIMITTAJA/

TOIMITUSJOHTAJA:
Markku Oikarinen,
puh. 050 374 6280
markku.oikarinen@yritma.fi

TOIMITTAJAT:

Pasi Liimatta puh. 050 408 8457 pasi.liimatta@yritma.fi
Toni Valha puh. 050 531 4745 toni.valha@yritma.fi
Virpi Kylmä puh. 050 301 6956 virpi.kylmala@yritma.fi
Eini Kettunen puh. 050 374 6294 eini.kettunen@yritma.fi

SIVUNVALMISTUS:

Joensuun Kustannus Oy, Yritysmaailma
Annika Käyhkö, ilmoitus.annika@yritma.fi

PAINO:

Kaleva Media

ILMOITUKSET:

Ani Tiirikainen puh. 044 957 2666 ani.tiirikainen@yritma.fi
Rauno Härkönen puh. 050 374 6278 rauno.harkonen@yritma.fi

OSOITELÄHDE:

Joensuun Kustannus Oy Yritysmaailma, markkinointirekisteri, puh. 050 374 6284

© Koskee Joensuun Kustannus Oy:n valmistamaa aineistoa.

Tutustu kattavaan

uutis- ja näköislehti-tarjontaan

yritma.fi

Puhtaasti parempaa palvelua vuodesta 1987

SIIVOUS Rantasalo

Ota aikalisä siivouksesta ja kutsu peliin kokenut ammattilainen

- TOIMISTOT
- LIIKETILAT
- VARASTO- JA TUOTANTOTILAT
- MUUTTOSIIVOUKSET

Toimitamme yritykseesi myös

- WC- JA KÄSIPAPERIT, SAIPPUAT, KÄSIDESIT, KÄSINEET JA MUUT HYGIENIATUOTTEET.

PYYDÄ TARJOUS

p. 040 519 6665 tai siivoussaloranta@gmail.com

 SIIVOUS Rantasalo www.siivoussaloranta.fi

Naantalin kaupungin hankintakalenterista tietoa tulevista kilpailutuksista

Naantalin kaupunki on julkaissut verkkosivuillaan ensimmäistä kertaa hankintakalenterin. Kaupungin hankintakalenteri antaa yrityksille ennakkotietoa tulevista hankinnoista, jolloin yritysten on helpompi varautua kaupungin tuleviin kilpailutuksiin. Hankintakalenterin kautta kaupunki haluaa myös lisätä hankintatoimen avoimuutta sekä hankintaprosessien suunnitelmallisuutta.

– **KUNNAT HANKKIVAT** runsaasti palveluita ja tavaroita markkinoilta. Liikevaihdon ohella julkiset hankinnat tarjoavat yrityksille usein myös mahdollisuuden kehittää uusia palveluita. Hankintakalenterin avulla haluamme, että yritysten, joilla on kiinnostusta tarjota omaa osaamistaan kaupungille, on mahdollista huomioida omassa toiminnan suunnittelussaan tulossa olevat kilpailutukset. Tavoitteemme on, että sekä kilpailutuksiin osallistuvien tarjoajien että markkinavuoropuheluiden määrä tulevaisuudessa kasvaisi, kertoo Naantalin elinkeinopäällikkö **Lassi Rosala**.

TOUKOKUUN PUELESSÄ julkaistussa Yrittäjien Kuntabarometrissä Naantali sai Suomen keskikokoisten kuntien (10 000–50 000 asukasta)

parhaimmat arviot yrittäjiltä hankintapolitiikastaan.

KAUPUNKI KILPAILUTTAA vuosittain lukuisia erityyppisiä palvelu-, tavara- ja urakkahankintoja hankintalain mukaisesti. Hankintakalenteria päivitetään kaupungin verkkosivuilla ympäri vuoden kaupungin eri yksiköistä saatujen tietojen pohjalta. Hankintakalenterissa mainittujen hankintojen lisäksi toteutetaan muitakin toistuvais- ja kertahankintoja.

Hankintakalenteriin voi tutustua kaupungin sivuilla: www.naantali.fi/hankintakalenteri

Tekstilähde Naantalin kaupunki

SPR ENSIAPUKOULUTUS

antaa eväät turvalliseen työpäivään

Varmista henkilöstösi ensiapuosaaminen ja edistä organisaation turvallisuuskulttuuria!

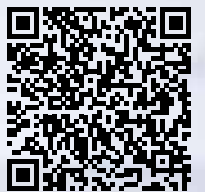
Meiltä saat sertifioidut SPR ensiapukoulutukset lähikoulutuksena ympäri Suomen, verkossa etäkoulutuksena tai näiden joustavana yhdistelmänä. Koulutukseen sisältyy aina SPR ensiaputodistus, joka on voimassa kolme vuotta.

Valitse sinäkin laadukas ja luotettava SPR ensiapukoulutus. Tilaa oma koulutus työpaikalle tai ilmoittaudu mukaan avoimille kursseille!

Punainen Risti Ensiapu on osa Suomen Punaisen Ristin ja koko maan valmiuden ja varautumisen kokonaisuutta. Tuotomme ohjataan Punaisen Ristin kotimaan auttamistoiminnan tukemiseen.

Pyydä tarjous tai varaa tapaaminen!

ensiapukoulutus.fi

Punainen Risti
Ensiapu

The Tall Ships Races nähdään Turussa jatkossa joka neljäs vuosi – Turusta Itämeren ensimmäinen Sail Training Internationalin nimittämä ankkurisatama

Turun kaupunki allekirjoitti aiemmin kesällä ankkurisatamasopimuksen The Tall Ships Races -tapahtumaa järjestävän Sail Training Internationalin kanssa.

Ankkurisatamasopimuksen myötä Turku isännöi The Tall Ships Races -tapahtumaa vastaisuudessa säännöllisesti joka neljäs vuosi. Tavallisesti tapahtuman isännöintiä on pitänyt hakea Sail Training Internationalilta (STI) erikseen. STI:n Anchor Port Scheme -ohjelman mukaan ankkurisatamia voidaan valita kustakin maasta vain yksi ja kultakin merialueelta 1–3. Sopimuksen myötä Turusta tulee maailman neljäs ankkurisatama Aalborgin, Esbjergin ja Antwerpenin lisäksi.

Turun pormestari **Minna Arveen** mukaan ankkurisatamastatus on STI:lta upea tunnustus Turun pitkäjänteisestä ja onnistuneesta työstä The Tall Ships Races -tapahtumien järjestäjänä.

– Satamakaupunkina meri on aina ollut erottamaton osa turkulaisuutta, ja maailman kauneimman saariston pääkaupunkina meillä on myös erityinen vastuu ainutlaatuisen ja herkän Saaristomeren suojelusta. Olemme sitoutuneet jatkamaan kunnianhimoista työtämme,

jotta tulevatkin sukupolvet voivat nauttia meren kauneudesta ja monimuotoisuudesta. Merellisenä tapahtumana The Tall Ships Races tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden nostaa esiin tätä tärkeää teemaa, Arve lisää.

Turku Port Committeeen puheenjohtaja **Jarkko Virtasen** mukaan varmuus tapahtuman järjestämisestä neljän vuoden välein mahdollistaa tapahtumatuotantoon pitkäjänteisyyttä ja pysyvämpiä investointeja. Jopa puoli miljoonaa kävijää houkutteleva tapahtuma tuo mukanaan myös merkittäviä taloudellisia hyötyjä niin kaupungille kuin paikallisille yrittäjillekin.

– Yksittäisen Tall Ships Races -tapahtuman aluetaloudellisten vaikutusten on arvioitu olevan noin 36–40 miljoonan euron luokkaa. Tapahtuma kiinnostaa vuodesta toiseen hyvin monenlaisia ihmisiä ja on maksuttomana ja avoimena tapahtumana kaikkien saavutettavissa tulotasoon katsomatta, Virtanen sanoo.

The Tall Ships Races järjestet-

The Tall Ships Races Turku 2024, kuva Rabbit Visuals Oy

tiin tänä vuonna Turussa kuudetta kertaa 18.–21.7. Tapahtumassa vieraili viikon aikana satoja tuhansia kävijöitä. Lauanantaina 20.7. tehtiin kaikkien aikojen päiväkohdainen kävijäennätys, kun alueella vieraili jopa 150 000 kävijää. Satojen tuhansien kävijöiden lisäksi tapahtumaan osallistui kaikkiaan

61 purjealusta miehistöineen yhteensä 16 eri maasta.

Tapahtuma on järjestetty aiemmin vuosina 1996, 2003, 2009 ja 2017. Lisäksi vuonna 2011 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoden kunniaksi järjestettiin The Culture Tall Ships Races Regatta. Vuodelle 2021 suunniteltu tapahtuma

jouduttiin perumaan koronapandemian vuoksi.

Ankkurisatamasopimuksen myötä The Tall Ships Races järjestetään Turussa seuraavan keran vuosina 2028 ja 2032.

Tekstilähde tallshipsturku.fi

MEILLÄ ON TONTTEJA!

Tonttien hinta
10 e/m²!

Räätälöitäviä ja valmiita tontteja Naviren, Luolalan ja Isosuon alueilla. Tontin voit ostaa tai vuokrata edulliseen hintaan.

Naantalin saaristoon, kuten Luonnonmaan Naviren alueelle sijoittuvilla yrityksillä on mahdollisuus hakea ELY-keskukselta jopa 20 % investointitukea kone-, laite- ja rakennusinvestointeihin.

OTA YHTEYTTÄ
Naantalin kaupunki
elinkeinoasiamies Lassi Rosala
040 678 3270 | lassi.rosala@naantali.fi

naantali.fi/yritystontit

Naantali*

Turun satamaprojekti etenee suunnitellusti

Turun sataman uudesta satama-alueesta, terminaalirakennuksineen, tulee valmistuessaan entistä paremmin matkustaja- ja rahtiasiakkaita palveleva kokonaisuus, joka lisää osaltaan kaupungin vetovoimaa matkailijoiden näkökulmasta. Turun Satama haluaa jatkaa valitsemallaan linjalla, jossa se pyrkii huomioimaan myös ympäristöä parhaalla mahdollisella tavalla.

Mietimme yhdessä varustamoiden kanssa, mitä kaikkea voimme ympäristön eteen tehdä. Varustamot pyrkivät reagoimaan ajamalla puhtaammilla polttoaineilla ja hakemalla uusia teknologioita. Me satamatoimijana pyrimme etsimään erilaisia sähköön liittyviä ratkaisuita sekä pitämään ympäristön kaikilta osin mielessä, myös uuden terminaalirakennuksen osalta, Turun Sataman toimitusjohtaja **Erik Söderholm** toteaa.

Turun satamasta liikennöivien laivojen kaikki ruokajätteet hyödynnetään biokaasun tuotannossa. Söderholmin mukaan pyrkimyksenä on muutenkin kierrättää kaikki mahdollinen. Myös laivojen jätevedet otetaan Turun jätevedenpuhdistusjärjestelmään, jota varten satama on hankkinut tarvittavan laitteiston.

Yhtenä isona askeleena Söderholm mainitsee ruoppausmassojen läjittämisen.

Viime vuonna Turun Satama läjitti ruoppausmassat ensimmäistä kertaa maalle, kun ne on aikaisemmin läjitetty merenpohjaan Airosta.

Ainoaksi haasteeksi Söderholm nimeää uusien maaläjätyalueiden löytämisen, kun Hirvensalon alue jossakin vaiheessa täytyy.

– Läjitykseen sopivia alueita haetaan jo kymmeniä vuosia etukäteen, joten sellainen varmasti löytyy. Hollantilaiset ovat käyttäneet kyseistä menetelmää jo satoja vuosia. Vaikka se maksaa enemmän kuin mereen läjittäminen, se on ympäristön kannalta kestävä toimintaa.

Turun satama vietti 870-vuotissyntymäpäiväänsä Tall Ships Races -tapahtuman yhteydessä heinäkuun puolivälissä.

Tall Ships Races -tapahtumassa purjelaivat kisaavat eri kokoluokissa, liikkuen eri merisatamien välillä. Ensimmäisenä Itämeren satamana Turku saa jatkossa toimia Tall Ships Races -tapahtuman

Erik Söderholm

kohdesatamana ilman erillistä hakuprosessia.

– Taustalla on varmasti vaikuttanut Aurajoelle ja joen rannoille levittäytyneen tapahtuman kompakti kokonaisuus, joka sijaitsee lisäksi kaupungin keskustassa. Tämä on hieno uutinen meille satamana, Turun kaupungille ja erityisesti alueen yrittäjille, Söderholm kiittelee.

Vaikka tapahtuma vietiin läpi vähän aiempaa kapeammalla laivakalustolla, paikalla oli kuitenkin yli 60 laivaa eri kokoluokissa. Söderholmin mukaan tapahtumaan osallistui satojatuhansia ihmisiä. Laivojen lisäksi tapahtumaan kuului runsaasti ravintolapalveluita sekä Slot Festivaalin tarjoama laaja esiintyjäkattaus.

Tapahtuman aikaan vietettiin myös Turun sataman 870-vuotissyntymäpäiviä. Ohjelmaan kuului mm. uuden sataman historian keskittävän teoksen julkaisu.

– Tässä uudessa historiikissa teoksessa on keskitytty pääasiassa 2000-lukuun ja siihen, mitä nyt

tehdään ja tehdään jatkossa, esimerkiksi vihreisiin arvoihin liittyen. Olemme tehneet kaupungin kanssa ilmastopöytäkirjan, jonka mukaan vuonna 2029 Turku ja Turun alue on hiilineutraali. Olemme jopa vähän aikataulusta edellä tämän suhteen, Söderholm mainitsee.

Turku-Maarianhamina-Tukholma -reitti on hiilineutraali vuonna 2035

– Teimme viime helmikuussa sopimuksen Turun ja Tukholman satamien sekä Viking Linen kanssa, että Turku-Maarianhamina-Tukholma -reitti (Transport Corridor) on hiilineutraali vuonna 2035.

Söderholmin mukaan tavoitteen toteutumisen suurin haaste liittyy vaihtoehtopolttoaineen tuotantokapasiteetin riittävyyteen.

– Viking Linen uudet laivat, Grace ja Glory, pystyvät käyttämään monipuolisesti erilaisia polttoaineita. Tällä hetkellä Viking Line käyttää mahdollisuuksien mukaan Gasumin biokaasua, mutta kuitenkin edelleen pääasiassa LNG:tä, joka tankataan autolautaan meidän satama-altaassa erityisellä LNG-tankkauslaivalla. Laivan LNG-tankkaus tapahtuu meren puolelta turvallisuussyistä. Vaikka LNG on suhteellisen vaaratonta, haluamme turvallisuussyistä tehdä tankkauksen niin, ettei se häiritse myöskään laivan purkua ja lastausta.

Söderholm toteaa, että LNG ei ole vielä täysin puhdas polttoaine, vaan siitä syntyy edelleen metaanipäästöjä, joista on pitkässä juoksussa tavoitteena päästä eroon. Uusia vaihtoehtopolttoaineita on suunnittelupöydillä jo lukuisia.

– On muistettava, että 98 %

maailman laivoista liikkuu edelleen dieselillä. Niiden saaminen puhtaan polttoaineen piiriin vie vielä kohtalaisen pitkään. Wärtsilä on kehittämässä näitä uusia koneita ja siitä on tullut ihan uusi liiketoiminta-alue Suomelle.

Söderholm kertoo, että vuoden 2024 alusta lähtien varustamot ovat joutuneet maksamaan päästömaksuja, joiden hinta nousee jatkuvasti, joten jossakin vaiheessa vanhempien alusten ajaminen käy taloudellisesti mahdottomaksi.

Rahtimäärät ennallaan, matkustajien aktiivisuus on kuitenkin viime vuotta vaisumpaa

– Rahtipuoli on edelleen hyvällä tasolla. Mutta kuluttajan kukkarolle mentäessä taloustilanne näkyy ihmisten varovaisuutena. Meillä on ollut satamassa noin 10 % edellisvuotta vähemmän matkustajia. Sama tilanne näkyy myös Helsingissä. Ihmiset ovat selvästi varovaisempia rahan käytön suhteen, toki tilanne voi nopeasti myös muuttua, Söderholm näkee.

Vaikka Suomen suuret massasatamat ovat Söderholmin mukaan menettäneet rahtia tänä vuonna, sama ilmiö ei näy Turun satamassa, joka on keskittynyt pääasiassa kappaletavaraaliikenteeseen.

– Kauttamme kulkee hyvin paljon elintarvikkeita ja nettikaupan tuotteita. Nettikauppa kasvaa jatkuvasti noin 10 % vuodessa. Nettikaupan myyjillä on Pohjoismaiden varastot pääasiassa Ruotsin puolella. Turun alueella on Schenkerin ja Postnordin satamavarastot, mistä tavarat lastataan edelleen Suomen jakeluihin. Meidän sataman kautta kulkee paljon lääkkeitä ja elintarvikkeita, joten lamakaan

ei vaikuta näihin, tosin raskaaseen teollisuuden taantuma vaikuttaa huomattavasti enemmän.

Terminaalirakennuksen ja pistolaiturin kilpailutukset ovat käynnistyneet

– Toivomme että terminaalirakennuksen ensimmäiset tolpat lyödään maahan vielä tämän vuoden puolella, jolloin se valmistuisi vuonna 2026. Myös uuden pistolaiturin osalta ollaan valmiita näillä näkymin vuoden 2026 aikana, mikäli projekti käynnistyy tänä vuonna.

Söderholm mainitsee, että edellä mainittujen valmistuttua aletaan peruskorjaamaan Tallinkin nykyistä laituria, jonka tavoitteena on valmistua vuonna 2027.

– Kun uusi terminaalirakennus valmistuu, Tallink siirtyy uuteen laituriin Tallinkin vanhan laiturin korjauksen ajaksi. Viking Line tulee siirtymään Tallinkin vanhaan laituriin kun sen korjaus valmistuu. Tämän jälkeen Turun kaupunki pääsee kiinteistökehittämään Viking Linen nykyistä autokenttää ja laivaliiketoiminta siirtyy puhtaasti satama-altaan puolelle.

Söderholmin mukaan satamatalous on edelleen suunnitelmien puitteissa, eikä synkkiä pilviä ole näkyvissä.

– Toivotaan että Suomen talous alkaa vihdoin piristyä ja laivoille saadaan uusia matkustajia.

Kuljetuskustannusten nousu heikentää yritysten kilpailukykyä

LOGISTISTAKILPAILUKYKYÄ

uhkaa tällä hetkellä eniten logistiikkakustannusten kasvu. Kotimaisten ja kansainvälisten kuljetusten toimitusketjujen sujuvuuden arvioitiin heikentyneen. Hallituksen valmistelema väylämaksujen korotus tässä tilanteessa huolestuttaa merikuljetusten ja ulkomaankaupan tulevaisuuden kilpailukykyä.

– Kyselyn perusteella kuljetuskustannusten kasvu nähdään tällä hetkellä uhkana kaikilla toimialoilla. Kuljetuskustannusten kasvu nousee kyselyssä suurimmaksi haasteeksi logistiikan kilpailukykyyn parantamiselle, sanoo Keskuskauppakamarin johtava liikenneasiantuntija **Hanna Kalenoja**.

Kyselyn mukaan kaupan alan yritykset arvioivat logistiikan kustannustenheikentäneen kilpailukykyään hieman muita toimialoja enemmän. Kotimaan kuljetusten kustannuksia on nostanut eniten dieselin vuona 2021 alkanut hinnannousu. Dieselin hinta on kuluvan vuoden aikana laskenut vuoden 2021 loppuvuoden tasolle, mutta hinta on edelleen selvästi 2010-luvun keskiarvon yläpuolella.

VIENTIYRITYKSISSÄ ERITYISESTI ulkomaan kuljetusten kustannusten kasvun arvioitiin heikentäneen kilpailukykyä. Lähes 40 prosenttia vastaajista arvioi kansainvälisten kuljetusten toimitusketjujen sujuvuuden heikentyneen

– Viime vuosina Euroopan ja Lähi-idän geopoliittiset jännitteet ovat muuttaneet kansainvälisiä kuljetusreittejä ja lisänneet kuljetuskustannuksia. Itämeren merkitys Suomen ulkomaankuljetuksissa on entisestään

Keskuskauppakamarin johtava liikenneasiantuntija **Hanna Kalenoja**. Kuva: Elmo Eklund

kasvanut Venäjän maareittien sulkeutuessa, toteaa Kalenoja

MERILIIKENTEEN KUSTANNUKSIA

ovat nostaneet muun muassa tämän vuoden alussa voimaan astuneen meriliikenteen päästökaupan aiheuttama polttoainekustannusten kasvu. Myös uusiutuvien polttoainoiden EU-laajuisen jakeluvuorituksen arvioidaan nostavan meriliikenteen kustannuksia lähivuosina.

– Hallitus valmistele tällä hetkellä meriliikenteen väylämaksujen nostoa ensi vuoden alussa, mikä lisäisi suoraan meriliikenteen kuljetuskustannuksia noin 35 miljoonalla eurolla vuodessa. Väylämaksua ei tulisi vallitsevissa kustannuspaineissa nostaa, jotta elinkeinoelämän kilpailukyky ei entisestään heikkenisi meriliikenteen kustannusten kasvun takia, toteaa Kalenoja

ELINKEINOELÄMÄ ON KÄYTÄNNÖSSÄ

yksimielisesti esittänyt, että meriliikenteen väylämaksuista tulisi pitkällä aikavälillä luopua kokonaan, sillä veroluonteisina maksuina ne heikentävät vientiteollisuuden kilpailukykyä. Väylämaksut vähentävät kotimaisten satamien kilpailukykyä erityisesti sellaisissa alusliikenteessä, joissa kilpaillaan suoraan muiden maiden satamien kanssa. Merikuljetusten osuus Suomen ulkomaan kaupan kuljetuksista on 95 prosenttia, joten väylämaksut koskevat käytännöllisesti katsoen koko ulkomaankauppaa.

Tekstilähde Keskuskauppakamari

 PORT OF UUSIKAUPUNKI LTD

Kaikki palvelut samasta satamasta

Hepokarantie 2, 23500 Uusikaupunki
Toimisto: +358 50 420 5193
satama@ukiport.fi
www.ukiport.fi

Suomen johtava lauttaliikennesatama Skandinavian rahtiliikenteessä

NAANTALIN
SATAMA
PORT OF NAANTALI

www.portofnaantali.fi

Suomen kilpailukyky ja tulevaisuus edellyttävät hyväkuntoista infraa

Teitä päällystetään tänä vuonna hallituksen korjausvelkapaketin myötä 4 000 kilometriä, ja se näkyy myönteisesti väylien kunnossa. Kuljetus- ja väyläalan vaikuttajajärjestöt Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL, Tieyhdistys ja INFRA hallitus ansaitsee tästä kiitoksen, mutta myönteinen kehitys ja tiestön parantaminen ei saa jäädä tähän.

- Maaperä- ja tietutkimukset maatutkalla
- Uusien päällysteiden laadunvalvonta
- Tierakente- ja maaperäkairaukset
- Päällystenäytteiden poraukset
- TMA-törmäyssuoja-auto
- Kallionäytteiden räjäytykset

RC-Infra Oy / Vesa Vainio
Pihlajaranta 12, 28400 Ulvila
Puh. 0400 591 737
vesa.vainio@rcinfra.fi

Hallituksen 250 miljoonan euron lisärahoitus mahdollistaa, että tänä vuonna voidaan päällystää 4 000 kilometriä – viime vuoden 1 700 kilometrin sijaan. Syksyn budjettiriihessä tiestön rahoitukseen tulisi tehdä miljardin euron tasokorotus ja korjausvelkapaketti on vakinaistettava 300 miljoonaan euroon. Loput nykyiseen korjausvelkapakettiin varustusta rahoituksesta on käytettävä etupainotteisesti.

– Tiestön rapautuminen on silminnähden havaittavissa. Se näkyy teillä muun muassa kuoppina, lisääntyneinä urina ja kuljetusten viivästymisinä. Kehityksen suunta on väärä, kun maantiekuljetuksista riippuvainen ja logistisesti kilpailijoilleen häviävä maa joutuu tarkastelemaan jo jopa maanteiden nopeusrajoituksia, sanoo SKALin toimitusjohtaja **Anssi Kujala**.

SKAL, Tieyhdistys ja INFRA ovat huolissaan tiestön määrärahakehityksestä tulevaisuudessa. Järjestöt esittävät, että tiestön rahoitukseen tulee tehdä miljardin euron tasokorotus: 300 miljoonaa euroa perustien-

pitoon ja 400 miljoonaa kehittämisinvestointeihin. Lisäksi nyt teillä myönteisesti näkyvä korjausvelkapaketti on vakinaistettava 300 miljoonaan euroon.

– Teiden tilanne on heikentynyt nykypisteeseen ajan saatossa. Esimerkiksi perusväylänpidon rahoitus on ollut alimitoitettu koko 2000-luvun ja yksityisteiden rahoitus romahti parin hyvän vuoden jälkeen täysin riittämättömäksi. Näiden myötä kertyneen korjausvelkan hoito vaatii pitkäjänteistä sitoutumista yli hallituskautien, Tieyhdistyksen toimitusjohtaja **Simo Takalammi** sanoo.

Huomio tiestön tarpeisiin

Järjestöt tähdentävät, että kyse ei ole vain infrasta tai edes korjausvelasta, vaan laajemmin Suomen kilpailukykyä ja kestävästä tulevaisuudesta. Ne edellyttävät hyväkuntoista infraa.

– Alimitoitettujen rahoituksen siirtelyn liikennemuodolta toiselle pitää loppua. Systeemiin tarvitaan lisää rahaa, jotta koko liikennejärjestelmä säilyttää palve-

FAKTA TIESTÖSTÄ

- Suomi on harvaan asuttu maa, jossa tuotanto on hajautunutta ja välimatkat pitkiä. Tieliikenne vastaa siksi noin 90 prosentista Suomessa kuljetetuista tavaratonneista.
- Tiestön rahoitus on ollut 2000-luvulla alimitoitettua ja vuosittainen vaihtelu suurta.
- Esimerkiksi päällystettä on saatu keskimäärin 2 700 kilometrille per vuosi 10 viime vuoden aikana, ja rahoitus on vaihdellut jopa yli 50 prosentilla vuodesta toiseen. Korjausvelan kasvun pysäyttäminen edellyttää 4 000 kilometrin päällystämistä vuosittain.

lukuksensa. Väyläinfra ansaitsee myös oman tutkimusohjelman. Kun toiminta on pitkäjänteistä ja perustuu tutkittuun tietoon, se tehostuu, ja samalla määräraha saadaan enemmän aikaan, INFRA:n toimitusjohtaja **Paavo Syrjö** muistuttaa.

Liikennejärjestelmän tarpeisiin nähden alimitoitettujen kokonaisrahoituksen takia Liikenne 12 -suunnitelmasa joudutaan nyt tyytymään

kompromisseihin, jotka ovat elinkeinoelämän ja tavaraliikenteen kannalta kestävämpiä. Viime aikoina tästä on kärsinyt etenkin tiestö.

– Liikenteen kokonaisrahoitusta on vahvistettava niin, että myös tiestön tarpeet tulevat jatkossa riittävästi huomioiduksi, Kujala, Takalammi ja Syrjö toteavat.

Teksti- ja kuvälähde Rakennusteollisuus RT ry

LAIHIAN LEVYPALA OY

Metalliteollisuuden alihankkija jo vuodesta 1989

KAUHAN PIKAKIINNIKKEET JA TERÄT TYÖKONEISIIN

- Kauhan pikakiinnikkeet S30-S70, Volvo, NTP10, JCB
- Auran terät, perälevy
- Lumilingon terät
- Huulilevyjä 12-50 mm
- Routapiikit ja kantoharat 1,5-7,5t
- 3-piikkinen jankkuri osina

TILAA VERKKOKAUPASTA!

www.laihianlevypala.fi/kauppa

Läntinentie 452, 66400 Laihia
p. 06 4777 900 | tilaukset@laihianlevypala.fi

kaasu- ja plasmaleikkaus, 3-160 mm:n teräkset | jälkikäsitteily ja särmäys

EKO 100

Voiteluvoimaa luonnosta

- EKO 100 Voiteleva Teräketjuöljy on myrkytön ja turvallinen käyttäjälle
- Tuote on helposti biohajoava
- Loistavat voiteluominaisuudet kaikissa olosuhteissa
- Suojaa laippaa ja terää
- Jopa 40 % pienempi kulutus verrattuna mineraaliöljypohjaisiin teräketjuöljyihin
- Testattu ja laajasti käytetty

EKO100 Voiteleva Teräketjuöljy
Laita säädöt kohdalleen niin voit jopa puolittaa teräketjun voitelukustannukset

EKO 100

Ekosata Oy

Oppipojankatu 1, 32200 Loimaa
Tel: +358 45 150 6636 - rypsi@ekooil.com
www.eko100.fi - www.facebook.com/ekosata

West Coast Road Masters Oy on teiden mittauksen luottokumppani

Tiestöalan mittaus- ja konsultointipalveluita tarjoavan West Coast Road Masters Oy:n Juha-Matti Vainio on huolissaan Suomen teiden kunnosta. Pitkän linjan osaja muistuttaa, että myös yksityistieverkoston tulisi olla asumista ja elinkeinoelämän jatkumisen mahdollisuuksia tukevassa kunnossa maanlaajuisesti. Ammattilaisten tekemät perusparannussuunnitelmat, kantavuusmittaukset ja rakennekerrosten tutkimukset ovatkin olennaisena osana kaikissa tiehankkeiden suunnittelu- ja korjaustöissä.

West Coast Road Masters Oy:n erikoisosaamista ovat kantavuusmittaukset pudotuspainolaitteella, levykuormituslaitteella ja Loadmanilla, kunnossapidon alueurakoiden laadunvalvonta sekä erilaiset inventoinnit. Myös yksityisteiden perusparannusten suunnittelu, yksityisteiden siltojen kuntoarviointi, tien rakennekerrosten kairaukset, päällystenäytteiden poraukset sekä liikenteenohjaukset kuuluvat yrityksen kattavaan toimenkuvaan. Porilainen, vuodesta 2012 palvellut yritys toimii koko maassa, toimipisteet sijaitsevat Porissa, Kouvolassa, Tampereella ja Helsingissä.

– Laajaan asiakaskuntaamme kuuluu muun muassa julkisen hallinnon yksiköitä ja eri toimialojen yrityksiä. Rakennus- ja maanrakennusalan yritysten lisäksi ELY-keskukset, Väylävirasto, kunnat ja kaupungit, Metsähallitus, Metsäkeskukset, Metsänhoitoyhdistykset ja energia-alan yritykset sekä yksityiset tienhoitokunnat ovat merkittäviä asiakkaitamme. Ammattitaitomme ja alan viimeisimmän teknologian sekä maanlaajuisen yhteistyöverkostomme ansiosta pystymme auttamaan monipuolisesti lähes kaikissa tiestölle tehtävissä mittauksissa ja inventoinneissa, kertoo West Coast Masters Oy:n toimitusjohtaja Juha-Matti Vainio.

Kantavuusmittaus kertoo perusparannustarpeen

Kantavuusmittaus on nopea ja edullinen tapa varmistua kohteen kuormituskestävyydestä. West Coast Road Masters tekee kantavuusmittauksia koko maassa. Kesäkuun 2023 alussa voimaan tulleen lakimuutoksen takia mittauksia tarvitaan yhä useamman tieremontin yhteydessä.

– Nykyään mittaus tarvitaan aina, kun perusparannettavaa tietä on yli 500 metriä ja kustannukset ylittävät 20 000 euroa. Mittaus pitää tehdä silloinkin, jos kantavuuspuutteita on muuten vaikea arvioida. Kantavuusmittaus tehdään 50 metrin välein. Mittauksen jälkeen tehdään tielle kantavuusmittaukseen perustuva rakennekerrosten mitoitus, jossa lasketaan lisättä-

vän murskekerroksen paksuus taivokeantavuuden saavuttamiseksi. Kantavuusmittauksella saadaan kohdistettua murskelisäykset heikkoihin paikkoihin ja ei turhia kuluja ja murskelisäyksiä, linjaa Vainio.

Kantavuusmittauksia tehdään syyskaudella tierunkojen jäätymiseen asti. Keväällä mittaukset voidaan aloittaa roudan sulettua huhti-toukokuun taitteessa.

Pudotuspainolaitteella saadaan yleiskuva tieverkon kantavuudesta

Pudotuspainolaitteella mitatut taipumat ja D0 taipumasta laskettu kantavuus kuvaavat hyvin tien pinnan ja rakenteen kykyä vastustaa pysyviä muodonmuutoksia.

– Laadunvalvontaan kantavuusmittauksia tehdään esimerkiksi päällystyskohteille, yleisten teiden perusparannuskohteille ja kelirikkorjauskohteille. Uusille teille ja kaduille sekä yksityisteiden perusparannuskohteille mittaukset ennen päällystämistä ovat tärkeitä. Tien rakenteen materiaalien käyttäytymistä liikennekuormituksen alla kuvaa tienpinnan taipuma, jota simuloidaan ja mitataan pudotuspainolaitteella. KUAB pudotuspainolaitteen tierakenteeseen aiheuttaman kuormituksen kesto on noin 22 ms ja se vastaa hyvin raskaan liikenteen aiheuttamaa kuormitusvaikutusta, toteaa Vainio.

Yksityistiet ovat tärkeä osa Suomen tieverkkoa

Yksityistieverkoston tulisikin olla sellaisessa kunnossa, että se tukee asumista ja elinkeinoelämän mahdollisuuksia maanlaajuisesti.

– Yksityisteiden varrella sijaitsee suuria metsäkiinteistöjä, maatiloja, monia yrityksiä ja muita Suomen omavaraisuuden ja huoltovarmuuden kannalta tarpeellisia toimintoja. Yksityistieverkon kehittäminen ja kunnossapito parantaa mahdollisuuksia hyödyntää mm. suomalaista puuta ja lisää kotimaisen maatalouden toimintaedellytyksiä. Tämän vuoksi metsä- ja elintarviketeollisuus tarvitsevat toimivan kuljetusketjun, jossa tavara liikkuu yksityisteitä ja alempaa tieverkkoa pitkin päätieverkolle, rata-

verkolle ja tuotantolaitoksille, toteaa Vainio.

Suuri osa yksityisteistä on rakennettu ilman kantavia murskekerroksia, joten ne eivät kestä nykyaikaisten ajoneuvojen, etenkin tukkirekkojen painoa, myös osa yksityistiesilloista on huonokuntoisia. Mitä pidempään hankkeita lykätään, sitä kalliimmaksi kunnostaminen tulee.

Tänä vuonna yksityis- ja metsäautoteiden perusparannuksiin on mahdollista hakea myös METKA-tukea. Perusparannuksen tuen määrä on yhteishankkeissa ja yhteismetsien toteuttamisissa hankkeissa 70 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Kehittyvä yritys

Viime vuosina yrityksen toiminta on kehittynyt myönteisesti ja samalla sen kalustoa on päivitetty. Uusimpia hankintoja ovat olleet muun muassa kolmas pudotuspainolaitte, Troxler tiiveysmittauksiin sekä rakennekerroskaira, jolla saadaan otettua näyte tien rakennekerroksista 170 cm:n syvyyteen asti. Lisäksi uusien päällysteiden kitkanmittauksia tehdään PANK-hyväksytyllä Kitka-Sisulla.

– Käytössäme on myös ohjelmistot, joilla pystytään määrittelemään erikoiskuljetusreittien tarvitsemat kaarresäteet ja mallintamaan ne käytettävien ajoneuvoyhdistelmien kanssa. Tarkastamme myös teiden alittavien poikkipumpujen kuntoa ja videoimme ne samalla. Tampereen toimipisteessä meiltä löytyy paikkatiedon asiantuntija, jolta onnistuu myös erilaisen karttojen ja esitysten tekeminen asiakkaiden tarpeiden mukaan.

– Asiakkaat arvostavatkin meidän joustavuuttamme, tarkkuuttamme sekä nopeaa ja hyvää palveluamme, toteaa Vainio.

Myös sillat kaipaavat kunnostusta

Siltojen kuntoarvio yksityisteillä, metsäteillä ja kuntien kaavateillä on edullinen toimenpide tienpitäjän vastuun määrittämiseksi, liikennöinnin selkeyttämiseksi ja korjaustarpeen toteuttamiseksi. Kuntotarkastukseen kuuluu kirjallisen raportin laatiminen tilaajalle korjaussuosituksineen ja alustavine kustannusarvioineen.

– Suosittelemme raportissa myös asiaan kuuluvaa painorajoitusta sillalle. Siltakohtaisesta kuntoarvioinnista annamme tarjouksen, jossa hinta riippuu siltatyyppistä ja sen sijainnista. Sillankorjaussuunnittelusta voimme tehdä myös tarjouksen, muistuttaa Vainio.

Turvallista liikenteenohjausta

Liikenteenohjaukseen yritykseltä löytyy kuorma-autoon kiinnitettävä törmäysvaimennin valonuoletilla (TMA Stuer-Eghe 100K) sekä moottoritiemallin liikenteenohjausaitoja, joita myös vuokrataan.

– Hoidamme työkohteiden liikenteenohjaukset ja tarvittaessa teemme myös liikenteenohjaussuunnitelman. Meiltä saa myös nopeusrajoitusmerkit kohteiden nopeuden laskuun ja palauttamiseen. Pyrimme aina löytämään asiakkaan kannalta parhaimman ratkaisun, joten anna meidän auttaa!

www.roadmasters.fi

MITTAUKSIA JA TUTKIMUKSIA KAIKILLE TEILLE

- Kantavuusmittaukset pudotuspainolaitteella, levykuormituslaitteella sekä Loadmanilla
- Rakennekerrostutkimukset ja näytteenotto
- Päällysteporaukset
- Törmäysvaimennin ja liikenteenohjaukset
- Uusien päällysteiden kitkanmittaus

West Coast Road Masters Oy | Hieldakatu 45, 28130 Pori
Toimipisteet Helsingissä, Kouvolassa ja Porissa
roadmasters.fi

**ROAD
MASTERS**

Vihdoinkin myönnetään kilpailun puutteen olevan julkisissa hankinnoissa vahingollista

Koneyrittäjät ovat tyytyväisiä, että myös tutkimuksella on tuotu esiin julkisten hankintojen kilpailutusten vaikeus ja jopa kilpailun tahallinen vaikeuttaminen.

– Maarakennusalalla julkisten hankintojen kilpailutukset ovat jo pitkään olleet sellaisia, että vain harvat yritykset pystyvät niihin vastaamaan. Kehitystä tähän suuntaan ovat ohjanneet resurssipula, tilaajaosaamisen puute, hankintakonsulttien käytännöt tai virkamiesten mukavuudenhalu, toteaa maarakennusalan toimialapäällikkö Ville Järvinen Koneyrittäjistä.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) tutkimuksen mukaan Suomessa julkinen sektori eli valtio ja kunnat tekevät vuosittain ostoja noin 45 miljardilla eurolla. Summa voidaan jakaa karkeasti kolmeen osaan: 15 miljardia käytetään sisäisiin ostoihin, joista esimerkiksi voivat olla erikoissairaanhoidon palveluiden osto eri hyvinvointialueiden välillä.

Toinen 15 miljardia kuluu hankintoihin,

joita ovat niin pieniä tai kiireellisiä, ettei niitä tarvitse kilpailuttaa. Loput 15 miljardin euron arvoisista hankinnoista kilpailutetaan. Valitettavasti kilpailutuksen tulos jää usein ohueksi.

– Tutkimuksen mukaan kilpailutuksiin tulee hälyttävän vähän tarjouksia. Yli puoleen hankinnoista tarjouksia tulee kolme tai vähemmän. Samaan aikaan maarakennusalan julkisten hankintojen kriteerit ovat kehittyneet sellaisiksi, että niillä suljetaan automaattisesti kilpailun ulkopuolelle valtaosa pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

– Liikevaihto-, referenssi- ja kalustovaatimukset ovat aivan liian usein aivan liian tiukkoja urakoiden kokoon nähden, toteaa Järvinen.

Nykyisessä talustilanteessa ylimitoitettut liikevaihto- ja referenssivaatimukset sekä tiukat kalustovaatimukset korostuvat.

– Julkisia rakennushankkeita kilpailutta-

vien soisi käyttävän nyt tervettä järkeä, että tulevaisuudessa alalla olisi muitakin tekijöitä kuin suuret valtakunnalliset ja ylikansalliset yhtiöt. Olemme jo pidempään olleet huolissamme siitä, että nykyisillä hankintakäytännöillä maarakennusalan urakat keskittyvät vain muutamalle harvalle yritykselle, Järvinen toteaa.

Asiantuntijat ovat ehdottaneet valtiolle, kunnille ja hyvinvointialueille velvoitetta keskittää hankintoja nykyistä enemmän. Järvinen huomauttaa, että keskittäminen saattaa toimia materiaalihankinnoissa, mutta ei palveluhankinnoissa.

– Esimerkiksi maarakennusalan julkisissa hankinnoissa keskittäminen ei tuo haluttuja säästöjä, vaan nimenomaan vain keskittää urakoita harvoille isoille yrityksille.

Teksti- ja kuvälähde Koneyrittäjät ry

TERVETULOA

täyden palvelun
kotimaiselle
katsastusasemalle

Kaikkien ajoneuvojen katsastukset,
rekisteröinnit ja vakuutukset
meiltä vaivattomasti.
Myös venerekisteröinnit.

WP-Katsastus Oy

LIEDON KATSASTUSPALVELU
Tuulissuontie 34, Lieto
Puh. (02) 436 4300
Palvelemme ma-pe klo 8 – 17

KOSKEN KATSASTUSPALVELU
Koskentie 372, 31500 Koski TI
puh. (02) 720 010
Palvelemme ma-pe klo 9 – 16.15

www.wp-katsastus.fi

**ROAD
FREE
COMPANY**

Maahantuonti
ja myynti:

REO OY

HAMRE

CAMSO

-kumitelat hyllystä-

Mäkelänkankaantie 2
49490 NEUVOTON
05-3435666 (24h)
info@hamre.fi
www.hamre.fi

Nostopalvelut

KULJETUSLIIKE
S.POSIO OY

*Soita ja tilaa
nostopalvelu*

Sakari 0400 228 628 • Sami 0400 242 194

KULJETUSLIIKE
S. POSIO OY

www.kuljetusliikeposio.fi

ENTRACK

Meitä löydät

- KYNNET JA ADAPTERIT
- KULUTUSTERÄKSET
- ALUSTAN OSAT
- VARAOSAT
- LISÄLAITTEET

KYNNET-ISTUKAT

TELAKETJUT

PERUSKETJUT

ALA- JA YLÄRULLAT

KIRISTYSJOUSIPAKETIT

JOHTOPYÖRÄT

VETORATTAAT

KAAPELIKAUHAT

TRUKKIPIIKIT

LUISKAKAUHAT

ROUTAPIIKIT

KUOKKAKAUHAT

SEULAKAUHAT

ASFALTTILEIKKURIT

KOURAT

Kokkola

André Bergdal 050 442 4555
Kent Häggblom 0400 568 797

Ylöjärvi

Jussi Peltonen 050 407 6976
Kalle Salo 050 338 8615

**Soita
ja kysy
lisää!**

010 3266 880 | www.entrack.fi | etunimi.sukunimi@entrack.fi

Levytie 11, 67800 Kokkola | Tuottotie 2, 33470 Ylöjärvi

VALOKUITUYHTEYS

tukee yrityksen liiketoimintaa monella tapaa

Koko Suomi on valokuituverkon piirissä noin kolmen vuoden kuluessa, joten nopea ja vakaa valokuituyhteys on pian kaikkien halukkaiden saatavilla. Nopeaa tiedonsiirtoa tarvitsevien on jo nyt mahdollista hankkia valokuituyhteys ilman suuria taloudellisia investointeja. Avoimessa valokuituverkossa oman palveluntarjoajansa voi kilpailuttaa vaikka vuosittain.

– Suomi oli länsimainen valokuituverkkojen kehitysmaa vielä pari vuotta taaksepäin, koska maamme isot operaattorit tekivät suuria panostuksia pääasiassa mobiilitiedonsiirtoon. Suomi on ollut langattomien verkkojen luvattu maa Nokian jälkimainingeissa, ja kiinteitä valokuituyhteyksiä on tähän saakka pidetty lähinnä isojen pörssiyrityöiden etuoikeutena liike-elämässä. Kuluttajakäyttöön tulleet nopeat valokuituyhteydet ovat auttaneet myös pienempiä yrityksiä ymmärtämään niiden mahdollisuudet omassa liiketoiminnassaan. Kyseessä on nopea, vakaa ja luotettava tiedonsiirtoteknologia, jonka kapasiteetti skaalautuu ilman kallia laitteistopäivityksiä seuraavat 40 vuotta, Valokuitusen yritysmyyntipäällikkö **Jan-Erik Lind** kertoo.

Ensimmäisinä valokuituyhteyksiä alkoivat käyttää yritykset, joiden toiminta vaatii paljon upload- ja download-tiedonsiirtoa. Tällais-

ta toimijakenttää edustavat muun muassa insinööritoimistot.

– Nyt kun valokuituverkot ovat yleistyneet, myös niiden hinnat ovat tulleet samalle tasolle 5G-rakentamisen kanssa. Joissakin tilanteissa valokuitu on ylivoimainen vaihtoehto, varsinkin silloin, kun yrityksen työntekijöillä on kiinteä työpiste. Koronapandemia teki ison palveluksen valokuituyhteyksien suosiolle, kun ihmiset työskentelivät kotikonttoreilta käsin ja tarvitsivat laadukkaita yhteyksiä.

Valokuituverkon käyttövarmuus ja ekologisuus ovat omaa luokkaansa

Käyttövarmuuden osalta maan alla kulkeva suojattu valokuituverkko varareitteineen on Lindin mukaan ylivoimainen, koska se ei ole altis säälle tai muullekaan toiminnalle.

– On hyvä muistaa, että aina kun puhutaan vaikkapa 5G-yhteydestä, se tulee mahdollisimman pitkälle valokuitua pitkin, minkä jälkeen se muunnetaan langattomaksi verkoksi. Tästä syystä ilman valokuitua ei olisi myöskään 5G-yhteyksiä.

Mitä korkeammille taajuuksille mennään, sitä enemmän langattomat verkot tarvitsevat tukiasemia. Mobiilissa puhutaan jo nyt 6G:stä. Valokuitu skaalautuu Lindin mukaan ongelmitta seuraavat 40 vuotta, ilman tarvetta laitteistopäivityk-

sille, joita taas langattomalla puolella vaaditaan nopeuksien kasvaessa 6- ja 7G:hen. Muun muassa tästä syystä valokuitu on tutkitusti hiilijalanjäljeltään paljon pienempi ja ympäristöystävällisempi vaihtoehto kuin langattomat kilpailijansa.

– Yrityksille on merkityksellistä tietoliikenneyhteyksien toimintavarmuus, ympäristöystävällisyys sekä skaalautuvuus. Käyttäjän tarpeisiin muovautuvan valokuituyhteyden nopeus on aina vakio.

Valokuitu as a Service (VaaS) -palvelu madalta hankintakynnystä

Lind kertoo, että valokuidussa on ollut pitkään ongelmana, että kun joku toimija rakentaa valokuituverkon, valokuidun käyttäjä joutuu sitoutumaan kyseisen toimijan tarjoamaan ratkaisuun hyvin pitkäksi aikaa – jopa kymmeniksi vuosiksi. Valokuitunen on tuonut tähän kaivatun muutoksen. Valokuitusen verkko on aidosti Suomen ainoa, valtakunnallinen, avoin valokuituverkko, johon yritys voi sitoutua haluamukseen ajaksi ja valita tarvitsemansa operaattoripalvelut haluamaltaan verkon operaattorilta. Näin yritys voi muokata käyttämiään nettipalveluita elinkaarensa alati muuttuviin tarpeisiin.

– Yrityksille meidän verkossamme operoi tällä hetkellä neljä palveluntarjoajaa, kuluttajapuolella niitä

on jo kymmenen. Palveluntarjoajien määrä kasvaa jatkuvasti, joten verkkopalvelut on mahdollista kilpailuttaa vaikka vuoden välein.

Suomessa ollaan Lindin mukaan menossa kovaa vauhtia Ruotsin malliin, jossa kaikki valokuituverkot ovat avoimia ja valokuitufran rakentajalla voi olla jopa 40 operaattorivaihtoehtoa. Myös Valokuitunen hakee jatkuvasti uusia yhteistyökumppaneita palveluntarjoajista.

Valokuitunen operoi Telian runkoverkossa, joka on Suomen suurin runkoverkko. Valokuitusen omaa verkkoa rakennetaan Telian runkoverkkoon tukeutuen. Valokuitunen ei tuota omia operaattoripalveluita verkkoon.

Valokuituyhteys ilman taloudellista riskiä

Valokuidun rakentamiskustannukset riippuvat aina alueesta. Ensin Valokuitusella suunnitellaan uusi alue, jolla myydään valokuitua. Kun tietty tilausmäärä alueella täyttyy, kyseinen valokuituverkko rakennetaan.

– Suosituin tapa valokuituyhteyden hankintaan on ollut meidän VaaS-palvelu, jolloin me vastaamme yhteyden ylläpidosta, kunnosta sekä toimivuudesta. Kevyen kuukausimaksun lisäksi asiakas tarvitsee valitsemansa operaattorin tarjoamat palvelut. Asiakkaalle ei lähde yhtään laskua ennen kuin valokuituyhteys on käytössä, Lind lupaa.

Kokonaiskustannus asiakkaalle syntyy kahdesta osasta, eli itse valokuituyhteyden kustannuksista sekä verkko-operaattorin tarjoamista yhteyspalveluista.

– Missiomme on pystyä tarjoamaan mahdollisimman monelle suomalaiselle ja suomalaiselle yritykselle valokuituyhteys avoimessa verkossamme. Rakennamme ja laajennamme verkkoamme tällä hetkellä nopeiten Suomessa, koska keskitymme vain ydinosaamiseemme. Tässä auttaa myös vakavainen omistuspohjamme, jonka muodostavat CapMan (60 %) ja Telia (40 %), Lind mainitsee loppuun.

www.valokuitunen.fi

Valonnopeutta yrityksesi arkeen

Valitsemalla Valokuitusen saat:

- Vapauden valita yrityksesi tarpeisiin parhaiten sopivat palvelut laajasta valikoimastamme
- Valonnopean ja vakaan yhteyden vain yrityksesi käyttöön
- Huolettoman palvelun suunnittelusta asennukseen ja ylläpitoon
- Kuituyhteyden luotettavalta kotimaiselta verkonrakentajalta
- Ympäristöä säästävän yhteyden: kuitu käyttää sähköä vain tuhannesosan mobiiliverkon kulutuksesta ja kestää vuosikymmeniä

Pyydä tarjous:
yritysmyynti@valokuitunen.fi

Lue lisää: valokuitunen.fi/yritykset

Pyydä yrityksellesi tarjous!

**VALOKUITU
NEN**

Taloyhtiöissä joudutaan korjaamaan yhä uudempia putkia

Usein puhutaan, että putket kestävät 50 vuotta, mutta Isännöintiliiton vuoden 2024 Putkiremonttibarometri osoittaa, että putkistoja korjataan yhä uudemmissa taloyhtiöissä. Tämä on hyvä huomioida taloyhtiön korjauksia suunniteltaessa.

Isännöintiliiton vuosittain toteuttaman Putkiremonttibarometri-kyselytutkimuksen tuoreista tuloksista selviää, että putkistoja on jouduttu jo korjaamaan 1980-, 1990- ja jopa 2000-luvuilla rakennetuissa taloyhtiöissä. Lähes neljännes barometriin raportoiduista putkiremonteista on tehty kiinteistöissä, jotka on rakennettu vuonna 1980 tai myöhemmin. Näistä remonteista kaikissa on uusittu käyttövesiputket. Osassa niistä on lisäksi uusittu viemäreitä.

– Usein puhutaan, että taloyhtiön putkistot kestävät 50 vuotta. Keskimäärin näin varmaan onkin, mutta yhden keskiarvoluvun korostaminen peittää alleen suuren määrän kiinteistökohtaista vaihtelua sekä sen, että korjaustarve voi osua käyttövesiputkiin eri aikaan kuin viemäreihin. Tuore tutkimusdatamekin osoittaa, ettei 50 vuoden nyrkisääntö läheskään aina valitettavasti päde. Tämä on hyvä pitää mielessä, kun pohtii taloyhtiön tulevia korjaustarpeita. Kannattaa varautua siihen, että putket saattavat joskus vaatia korjaamista luultua aiemmin, toteaa Isännöintiliiton tutkimuspäällikkö **Olli Rekonen**.

Sopiva ajankohta putkiremontille selviää vain kuntotutkimuksella

Se, kuinka pitkään putket kestävät, riippuu hyvin monesta tekijästä. Niitä ovat muun muassa putkien materiaali ja valmistustapa. Myös putkien liitoksilla sekä vedenkulutuksella kiinteistöissä on merkitystä.

Teknisestä näkökulmasta sopiva ajankohta putkiremontille voidaankin määrittää ainoastaan laadukkaalla putkiston kuntotutkimuksella. Sen avulla päästään kiinni siihen,

missä kunnossa taloyhtiön putket todellisuudessa tällä hetkellä ovat ja kuinka kauan ne todennäköisesti tulevat kestäväseen.

– Lopulta putkien korjaamisen ajoittaminen on kuitenkin kiinni siitä, mitä kussakin taloyhtiössä halutaan tehdä. Jotkut haluavat ennakoida ja korjata putket ennen kuin vuotoja ja vesivahinkoja ilmenee. Toiset taas haluavat niin sanotusti ajaa vanhan putkiston loppuun asti ja ryhtyvät suunnittelemaan putkiremonttia siinä vaiheessa, kun vanhat putket ovat jo aiheuttaneet vuoto- ja vesivahinkoja. Jälkimmäisen strategian valitsevien on kuitenkin syytä tiedostaa riskit ja huomioida, että putkivuodot ja niiden akuutit korjaukset aiheuttavat asumishaittaa ja lisäkuluja. Putkien ikä vaikuttaa myös vakuutuskorvauksiin, sillä vesivahinkojen korvauksiin tehdään ikävähennyksiä putkiston iän perusteella, Rekonen sanoo.

Putkiremonttibarometriin vastasi yhteensä 194 isännöinnin ammattilaista, joista 121 raportoi myös tiedot viimeisimmästä putkiremontistaan. Kaikkiaan kyselyyn vastanneet hallinnoivat 4 000 taloyhtiötä.

Viemärihuuhtelut ja kuvaukset

Kuivajääpuhdistukset

Suurtehoimuroinnit

Varsinais-Suomi
Auraclean Oy
Jättänväljantie 11
21500 Piikkiö

Uusimaa
Auraclean Helsinki Oy
Ristikiventie 6
04300 Tuusula

0400 717 700
toimisto@auraclean.fi

Erikoisovet yli 45 vuoden kokemuksella.

www.ovesta.fi

OVESTA

1977

2024

Huolehdimme pienistä ja isoista

Taloasema on kaikenkokoisten taloyhtiöiden osaava kumppani – myös poikkeusoloissa. Asiakkaanamme nautit juuri oikein mitoitetuista palveluista ja Suomen mukavimmasta isännöinnistä.

Tutustu meihin ja lähelläsi olevaan isännöitsijään osoitteessa taloasema.fi.

ISÄNNÖINTIYRITYS
2019

ISA
YRITYS

taloasema
Isännöintiä, jonka tunnet

Turun Pukkilaan valmistunut Harmony on esimerkki kestävämmästä uudisrakentamisesta

Turun Pukkilaan valmistunut Harmony-asuinkerrostalo on yksi ensimmäisiä EU-taksonomian kriteerit täyttäviä uudisrakennushankkeita Suomessa. Tämä merkittävä saavutus on osoitus Nrepin vahvasta sitoutumisesta kestävään kehitykseen ja vastuulliseen rakentamiseen.

Pohjoismaiden johtava kiinteistö- ja kehitysyritys Nrep on saanut valmiiksi yhtiön ensimmäisen EU-taksonomian mukaisen uudisrakennuksen Turun länsipuolelle Pitkämäkeen. 114 asuntoa sisältävä Harmony-asuinkerrostalo on myös yksi ensimmäisiä taksonomian mukaisia uudisrakennuskohteita koko Suomessa. Kerrostalossa on 6 maanpäällistä kerrosta sekä kellarikerros, ja se on osa historiallisesti merkittävän Pukkilan entisen kaakelitehtaan paikalle rakennettavaa viiden asuinkerrostalon asunto-osakeyhtiötä.

– Tämä on merkittävä saavutus ja osoitus sitoutumisestamme vastuulliseen rakentamiseen. Päästäksemme Pariisin ilmastopöytäkirjan asettamiin tavoitteisiin tulee koko rakennusalan toimia yhdessä kestävien käytäntöjen edistämiseksi, ja Nrep haluaa toimia tässä työssä suunnannäyttäjänä. Haluan kiittää kaikkia, jotka ovat työskennelleet asian edistämiseksi, ja erityisesti yhteistyökumppaneillemme, joi-

Nrepin Turkuun valmistunut kohde on yksi ensimmäisiä EU-taksonomian kriteerit täyttäviä uudisrakennushankkeita Suomessa.

den kanssa näitä rakennuksia suunnitellaan ja rakennetaan, Nrepin rakennuttamisjohtaja **Jesse Pulli**.

Pukkila Harmonyn pääurakoitsija on NCC ja arkkitehtuurista vas-

taa Arkkitehtitoimisto Haroma & Partners OY.

– NCC on sitoutunut kestävään kehitykseen liittyvien haasteiden toteuttamiseen rakennusala-

la. Taksonomian mukaisuus vaatii ponnistelua niin suunnittelussa kuin työmaallakin. Kokemuksemme mukaan vaativat kriteerit saadaan täytettyä, kun asiaan ryh-

dytään heti hankkeen alussa ja se otetaan huomioon kaikessa päätöksenteossa. Olemme todella ylpeitä tästä yhteisestä saavutuksestamme Pukkilassa ja samaan aikaan myös nälkäisiä toteuttamaan vastaavia lisäjä, toteaa NCC:n kestävä kehityksen johtaja **Pekka Kiuru**.

Aidosti kestävä asumisen vaihtoehto

Pukkilan Harmony-asuinkerrostalo edistää EU:n määrittelemää ilmastomuutoksen hillinnän tavoitetta. Kiinteistö on A-energialuokkaa ja energiatehokkuus noudattaa asuinkerrostaloille asetettuja vaatimuksia, rakennuksen ilmantiiveys ja lämmönpitävyys ovat vaaditulla tasolla ja elinkaaren hiilijalanjäljen laskenta on suoritettu.

Myös monikäyttöisyys ja kiertotalous on otettu huomioon rakennuksen suunnittelussa. Asuntojen avoimet pohjaratkaisut lisäävät monikäyttöisyyttä ja mahdollistavat kohteen muuntojoustavuuden. Kohteen rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste on 75,9 %, ja rakennusta ei ole rakennettu biologisen monimuotoisuuden kannalta haavoittuvalle alueelle. Lisäksi kohde lämpenee maalämmöllä ja katoille asennetaan aurinkopaneelit syksyllä.

Teksti- ja kuvälähde Nrep Oy

SWEROCK

Valmisbetonitoimittajasi

Meiltä saat valmisbetonitoimitukset täsmällisesti ja joustavasti.

Henkilökuntamme auttaa oikeantyyppisen toimituskaluston, betonilaadun ja toimitusajan valinnassa.

Vahvuutemme on paikallinen ja henkilökohtainen palvelu.

OTA YHTEYTTÄ

Länsi-Suomi

0290 091 092

Lieto
Naantali
Salo

Etelä-Suomi

0290 091 093

Helsinki
Kirkkonummi
Lohja

Pirkanmaa

0290 091 094

Tampere
Ylöjärvi

Puhelun hinta lankapuhelimesta 8,35 snt / puh + 6,91 snt / min (sis. alv 24%),
matkapuhelimesta 8,35 snt / puh + 16,69 snt/min (sis. alv 24%)

swerock.fi

HELPOSTI KASATTAVAT JA PURETTAVAT

BETONIPALIKKA

WWW.BETONIPALIKKA.FI

SEINÄELEMENTIT

Valmistamme ja toimitamme nopeasti kasattavia ja tarvittaessa helposti purettavia betonipalikkaseiniä ja rakenteita mm.

- RINNETALOJEN TUKIMUURIT • VARASTOT • SILOT
- LIIKENTEEN OHJAUS • NÄKÖ- JA SUOJAMUURIT

- vain mielikuvitus rajana -

Kun sinulla on visio niin autamme myös suunnittelussa ja tarvittaessa myös toteutuksessa... Ota yhteyttä niin autamme!

Huom!
Myös hiekka- ja kaarihallit

Myös Jumbo ja betoni porsaat, L-elementit yms. Katso lisää sivuilta!

KATSO LISÄÄ KOTISIVUILTAMME!

Karjalan Betoni Oy

Puh. 0400 250 015 | www.betonipalikka.fi

Salon Lounavoiman syvälämpövarasto on ensimmäinen laatuaan Suomessa

Kaksi kilometriä syviin lämpövarastoihin säilötään Salossa Lounavoiman ekovoimalaitoksessa syntyvää hukkalämpöä, jota hyödynnetään talvella kaukolämmitykseen. Calefan AmbiHeat-lämpöpumppulaitos hyödyntää syväkaivoissa olevaa energiaa ja jalostaa sen kaukolämpöverkkoon jopa 90-asteiseksi lämmöksi.

Calefan lämpöpumppulaitos yhdistyy 6 syvälämpökaivoon

Salon Lounapuistossa sijaitsevan lämpövaraston rakentaminen aloitettiin yhdellä, 1600 metriä syvällä lämpökaivolla. Toinen lämpökaivo porattiin syksyllä 2023 ja kolmas talvella 2024.

Ensimmäisen kaivon koekäyttökäytön positiivisten tulosten perusteella Lounavoima teki päätöksen vielä 3 uudesta syvälämpökaivosta, joiden rakennustyöt ovat jo hyvässä vauhdissa. Calefa vastaa myös kolmen uusimman lämpövaraston lämpöpumppuprosessin toimittamisesta.

AmbiHeat-lämpöpumppulaitoksella lämpöä 700 omakotitalolle

Valmistuessaan Lounavoiman kuuden kaivon laajuinen syvälämpövarasto yhdistettynä Calefan AmbiHeat-lämpöpumppulaitokseen tuottaa jopa

14 GWh lämpöä vuodessa. Tämä vastaa noin 700 omakotitalon vuotuista lämmöntarvetta.

Lounavoiman ja Salon Kaukolämmön toimitusjohtajan **Petri Onikin** mukaan lämpövaraston lämmöntuotanto käynnistetään aina ensimmäisenä, jos ekovoimalaitoksen tuottama kaukolämpöteho ei riitä. Hanke vähentää merkittävästi Salon Kaukolämmön hiilidioksidipäästöjä.

Lounavoiman syvälämpövarasto on Suomessa ensimmäinen laatuaan

Lounavoiman syvälämpövarasto on syntynyt suomalaisten innovatiivisten yritysten yhteistyönä. Hankkeessa Calefan Euroopan tasollakin palkittu AmbiHeat-lämpöpumpputeknologia yhdistyy syvälämpökaivojen tekniikkaa kehittäneen QHeatin ja porakalustoa toimittavan Geomachine

Lounavoiman syvälämpövarasto on Calefan, QHeatin, Geomachine Oy:n sekä Lounavoiman yhteisponnistus. Hankkeen päärahoittaja on Salon Kaukolämpö Oy.

Oy:n ammattitaitoon. Lopputuloksena on lämpöpumppukokonaisuus, joka mahdollistaa kustannustehokkaan lämmön kausivarastoinnin.

– Lounavoiman hanke on erinomainen esimerkki kotimaisesta osamisesta. On hienoa olla osana rakentamassa Suomen hiilineutraalia tulevaisuutta yhdessä suomalaisten innovatiivisten yritysten kanssa, toteaa Calefan toimitusjohtaja **Petri Vuori**.

Teksti- ja kuvälähde
Calefa Oy

VUOSIKYMMENIEN KOKEMUKSELLA

Profililevyt jokaiseen tarpeeseen.

Nopeat toimitukset. Saatavilla useilla eri väreillä ja pinnotteilla. Hyvin varustetuista alan liikkeistä.

JAAKKO
TERÄSPROFIILIT

Jokiahteentie 15
27430 Panelia

02 8387 2100
jaakkotuote.fi

SHAPE OF EXCELLENCE

Enemmän kuin KONEVUOKRAAMO

- * Kattava tuotevalikoima
- * Hyvä alueellinen saatavuus
- * Työmaan olosuhdepalvelut
- * Suunnittelu ja laitekartoitus
- * Huolletut ja tarkastetut laitteet

Maantiivistäjät
Trukit ja Kurottajat

Kompressorit
Generaattorit

Palvelut
rakentajille

Hissit
Mastolavat
Henkilönostimet

HRK KONEVUOKRAAMOT **hrk.fi**

Vajossuonkatu 5
20360 TURKU

020 778 9069
vuokraus@hrk.fi
www.hrk.fi

Betset

Parhaat betoniset ratkaisut

www.betset.fi

Suurimman vientialan suhdanteen paraneminen voi olla odotettua vaimeampaa

Teknolgiateollisuuden yritysten saamien tarjouspyyntöjen määrä pysyi alhaisella tasolla, eikä kokonaiskysyntä ole kääntynyt paremmaksi. Toiveikkaat odotukset suhdanteen kääntymisestä ovat myöhentyneet, mutta tilanne ei ole mennyt enää heikompaan suuntaan. Hankalasta tilanteesta huolimatta yritysten luottamus tilanteen helpottamiseen on säilynyt, kertoo Teknolgiateollisuus ry:n tuore tilauskanta- ja henkilöstötiedustelu.

Teollisuuden tilanne Euroopassa ja Suomessa on jatkunut erittäin hankalana. Suomen teknolgiateollisuudessa tammi-huhtikuun liikevaihto oli kahdeksan prosenttia pienempi kuin vuonna 2023 vastaavana ajankohtana.

Uusien tilausten määrä Euroopassa sekä tuoreet tiedot suomalaisten teknolgiateollisuusyritysten tilauskertymästä ja kysynnän kehittymisestä kertovat, että odotetusta käänteestä parempaan ei ole vielä selkeitä merkkejä.

– Tilanne ei ole enää mennyt selkeästi heikompaan suuntaan. Siten voi optimistisesti ajatella, että olemme nyt suhdanteen pohjalla ja talvella ollaan jo hitaasti tappamassa ylöspäin. Nähtävillä on kuitenkin merkkejä siitä, että toiminta voi olla viime kevään toiveisiin verrattuna melko kituliasta, sanoo johtaja, pääekonomisti **Peteri Rautaporras**.

teri Rautaporras.

Suomen teollisuudessa ja teknolgiateollisuudessa on takana vaikea vuosi. Teknolgiateollisuuden tuoreen tilauskanta- ja henkilöstötiedustelun mukaan uusien tilausten arvo oli huhti-kesäkuussa prosentin pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 15 prosenttia pienempi kuin viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla. Koko tilauskannan arvo oli kesäkuun lopussa 3 prosenttia pienempi kuin maaliskuun lopussa ja 12 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten samaan aikaan. Tilauskannan arvo on nyt supistunut teknolgiateollisuudessa peräti viisi vuosineljänneksen peräkkäin.

Toimialan yritysten väliset erot olivat huhti-kesäkuun aikana kuitenkin varsin suuria. Osalla yrityksistä tilauskertymissä on näkyvillä ainakin hetkellistä toipumista, mut-

Teknolgiateollisuus ry:n toimitusjohtaja Jaakko Hirvola

ta osalla tilaukset olivat yhä hyvin alhaisella tasolla. Hyvin hankalasta tilanteesta huolimatta yrityksillä on säilynyt luottamus siihen, että tilanne alkaisi vähitellen helpottaa.

– Ensimmäinen koronlasku on nyt nähty ja seuraavaa odotellaan. Suhdanteen tahmean kääntymisen vuoksi yrityksissä on hyvä varautua siihen, että heikko kysyntä tulee kuitenkin vaivaamaan vielä melko pitkään, Rautaporras kehottaa.

Olennainen tekijä on Suomen vetovoima

Teollisuuden raskaasta vuodesta kertoo, että henkilöstön määrä

teknolgiayrityksissä on kääntynyt laskuun, joskaan mitään dramaattista käännettä heikompaan ei ole vielä tapahtunut.

Toimialalla työskenteli Suomessa kesäkuun lopussa 335 000 henkilöä. Maaliskuun loppuun verrattuna henkilöstömäärä laski noin tuhannella hengellä. Henkilöstötiedustelun perusteella lomautusjärjestelyiden piirissä oli kesäkuun lopussa 13 000 henkilöä.

Uutta henkilöstöä yrityksissä rekrytoitiin kevään ja alkukesän aikana maltillisesti, yhteensä rekrytointeja tehtiin 9 500. Kesätyöpaikkojen määrä teknolgiayrityksissä

on ollut vaikeasta suhdannetilanteesta huolimatta varsin normaali. Henkilöstötiedustelun perusteella teknolgiateollisuudessa työskenteli kesän aikana noin 18 000 kesätyöntekijää.

– Työllisyystilanne on heikentynyt ja hallituksen kasvutoimista huolimatta julkinen sektori velkaantuu entisestään. Lohtullista on, että Suomeen kohdistuu investointiaikeita yli 250 miljardin arvosta. Meidän kaikkien on tehtävä hartiavoimin töitä, jotta suurin osa näistä hankkeista toteutuu, sanoo toimitusjohtaja **Jaakko Hirvola**.

Suurten teollisuusinvestointien verokannustimen käyttöönoton valmisteluun ja investointien luvitukseen on saatava ripeyttä.

– Saamme Suomeen uusia teollisia investointeja niin kotimaasta kuin ulkomailta huolehtimalla puhtaan ja kohtuuhintaisen energian saannista ja panostamalla korkeaan teknologiaosaamiseen. Tästä meillä on jo antaa hyviä näyttöjä globaaleille yrityksille. Aivan olennaisesti tarvitsemme huippu- ja ammattiosajia. Heitä on koulutettava itse ja houkuteltava ulkomailta huolehtimalla Suomen vetovoimasta, Hirvola sanoo.

Teksti- ja kuvälähde Teknolgiateollisuus ry

Ratkaisut teollisuuden melunhallintaan

Tutkimme melun aiheuttajan sekä ympäristön, suunnittelemme ja valmistamme asianmukaiset tuotteet meluongelmien ratkaisemiseksi.

- TEOLLISUUSVALVOMOT
- TYÖNJOHTO- JA TAUKOTILAT
- MELU- JA LAITESUOJAT
- KONEKOTELOINNIT
- TOIMISTOTILAT
- LABORATORIOT JA MITTALAITETILAT
- ÄÄNENERISTYSSEINÄT
- MELUNTORJUNTAELEMENTIT
- SIIRRELTÄVÄT SEINÄKKEET

Teollisuuden meluntorjuntaan erikoistunut asiantuntija-yritys jo vuodesta 1988.

Rakenne-Ahlfors Oy

Puh. 019 485 205

info@rakenne-ahlfors.fi

www.rakenne-ahlfors.fi

Kuormalavoja myytävänä?

Meillä on ja ostamme lisää!

Lavasuurit Oy

www.kuormalavoja.fi

SIVUHONKA OY

Pakkauksia teollisuuden toimijoille ja yrityksille

Sivuhonka on vuonna 1978 perustettu porilainen perheyritys. Toisessa sukupolvessa ja vankalla ammattitaidolla palveleva Sivuhonka toimittaa eri teollisuuden alojen yhteistyökumppaneilleen kestäviä sekä standardien mukaisia pakkauksia. Tuotevalikoimaan kuuluvat puupakkauslaatikot, merikuljetuslaatikot, kuormalavat, alustat, urapuut, lavakaulukset sekä pakkaushäkit.

PERHEYRITYKSEN PALVELUIHIN kuuluu lisäksi oheispalveluna mm. tuotteiden pakkaus ja konttien lastaus yrityksen omissa tiloissa tai asiakkaan tiloissa sekä neuvonta ja mittaus. Osa tuotteista valmistetaan naulauskoneella automaattisesti, osa koo-

taan käsin. Sivuhongan osaava henkilökunta auttaa oikeanlaisen pakkauksen valinnassa. Pakkaukset ja lavat toteutetaan pakattavan tuotteen mukaisesti, yrityksen logolla tai merkillä sekä ISPM15-standardin mukaisella IPPC-leimalla varustettuna.

PAKKAUKSISSA KÄYTETTÄVÄ

materiaali valitaan pakattavan tuotteen mukaan. Raaka-aineena käytetään pääosin kotimaisilta sahoilta ja eri toimittajilta hankittua laadukasta sahatavaraa. Osa toimituksista vaatii hyvinkin korkealaatuista sahatavaraa.

Kuormalavat ja lavakaulukset

Merikuljetuslaatikot

Pakkauslaatikot

Erikoispakkaukset

Vanerilaatikot

SIVUHONKA OY:N 1100 neliön, kolmen hallin tuotantotilat sijaitsevat noin viisi kilometriä etelään Porin lentokentältä.

–LIIKENNEYHTEYDET ovat hyvät ja mahdollistavat nopeat ja joustavat toimitukset asiakkaille. Hyvät olosuhteet ovat mahdollistaneet tehokkaan tuotannon ja korkean asiakastytyväisyyden, kertoo Hautaoja.

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS on tärkeä osa yrityksen toiminnassa. Tärkeät ympäristöarvot näkyvät käytännössä mm. omasta tuotannosta syntyvien purujen ja hakatun puujätteen hyödyntämisessä tilojen lämmitysenergiaksi. Sivuhonka Oy:ssä toimitaan ISO9001 vaatimuksiin mukautettuna.

www.sivuhonka.fi

Yli puolet pk-yrityksistä kaipaa täsmäkoulutuksia

Pienet ja keskisuuret yritykset tarvitsevat koulutustarpeisiinsa ylivoimaisesti eniten täsmäkoulutusta, joka koostuu pienemmistä osaamiskokonaisuuksista, todetaan Yrittäjägallupissa.

52 prosenttia Yrittäjägallupin vastanneista yrityksistä kertoo tarvitsevansa täsmäkoulutuksia. Tarvetta on erityisesti myynnin ja markkinoinnin, tekoälyn hyödyntämisen, tuotteiden ja palveluiden kehittämisen sekä ja taloudellisen tuloksen varmistamisen ja kehittämisen koulutuksille.

– Nopeat muutokset haastavat pk-yrittäjiä kehittämään ketterästi toimintaansa. Jatkuva oppiminen tuo saumaa menestyä ja pysyä muutoksen kelkassa mukana, Suomen Yrittäjien koulutuspolitiikan asiantuntija **Mikko Kinnunen** sanoo.

Oppisopimusta kehitettävä

Pienten osaamiskokonaisuuksien tarve korostui pienissä yrityksissä, koska niistä on hankala ehtiä pidempään koulutuksiin.

– Yrittäjät eivät mieltäneet ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia pieniksi osaamiskokonaisuuksiksi. Erityisesti ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tutkinnon osia kannattaa ke-

hittää entistä enemmän sel-laisiksi, että niitä voi tehdä erillisinä täsmäkoulutuksina työn ohessa, Yrittäjien Kinnunen sanoo.

– Yrittäjät eivät tunne tarpeeksi myöskään yrittäjän oppisopimusta, jossa yrittäjä voi tehdä täsmäkoulutuksena tutkinnon osia osana yrittäjän työtään yrittäjämentorin tukemana. Tämä on ainutlaatuinen mahdollisuus maailmassa. Sitä on syytä pitää enemmän esillä, Kinnunen hehkuttaa.

Oppisopimuskoulutus auttaa yrityksiä myös löytämään ja kouluttamaan tarvittavaa työvoimaa.

– Yli kolmannes yrityksistä ottaisi oppisopimusopiskelijan, jos opiskelijan palkkaus porrastettaisiin osaamisen mukaan. 42 prosenttia puolestaan ottaisi oppisopimusopiskelijan, jos saisi siihen palkkatukea. Näitä meidän tulee viedä reippaasti eteenpäin, Kinnunen vaatii.

Oma-aloitteisuus tärkein valmius

Yrittäjägallupissa selvitet-

tiin myös valmiuksia, joita yritykset odottavat työntekijöiltään. Yritykset arvostavat erityisesti oma-aloitteisuutta, vuorovaikutustaitoja, vastuullisuutta, yrittävää asennetta sekä joustavuutta ja muuntautumiskykyä.

– Näitä kaikkia val-

miuksia ja taitoja voi oppia yrittäjyyskasvatuksesta. Kysely osoitti myös, että 18–39-vuotiaat kaipasivat eniten myynnin ja markkinoinnin sekä tuotteiden ja palveluiden kehittämisen täsmäkoulutusta. Yrittäjyyskasvatusta kannattaa toteut-

taa koko koulupolun varrella varhaiskasvatuksesta korkeakouluun. Tämä vahvistaa yritystemme ja maamme kilpailukykyä, Kinnunen painottaa.

Tekstilähde Suomen Yrittäjät ry

Valmistus ja myynti. Puh. 014-767130
42440 KOSKENPÄÄ www.jyremark.fi

Valoremontti poistaa stressiä ja pimeyttä.

Me hoidamme valaistuksen uusimisen täsmällisesti ja tehokkaasti **yrityksille ja julkisen sektorin toimijoille**, jotka haluavat parantaa kiinteistön tai ulkoalueiden valaistusta ja siirtyä huoltovapaaseen LED-valaistukseen.

Selkeä ja varma kokonaistoimitus. Energiasäästö jopa 90%.

OTA YHTEYTTÄ

050 559 2298
petri.rapeli@valoremontti.fi

valoremontti.fi

Valoremontti

Istu nyt kunnolla.

Turun paras valikoima työtuoleja toimistoon, varastoon ja teollisuuteen. Nähdään uudistetussa varastomyymälässä osoitteessa Kaurakatu 48, avoinna arkisin klo 8–16.

**TYÖTUOLIT
heti mukaan
varastomyymälästä**

Istu ja löydä omasi asiantuntevan myyjämme avustuksella!

hexaplan

Työtilojesi pelastaja

hexaplan.fi

TUOTTEET JA TEKIJÄT SILKKAÄ TERÄSTÄ

 TuraSteel Oy

f turasteel
www.turasteel.fi

 Turajärventie 48, Eura
 02 865 3333